

Savelveld

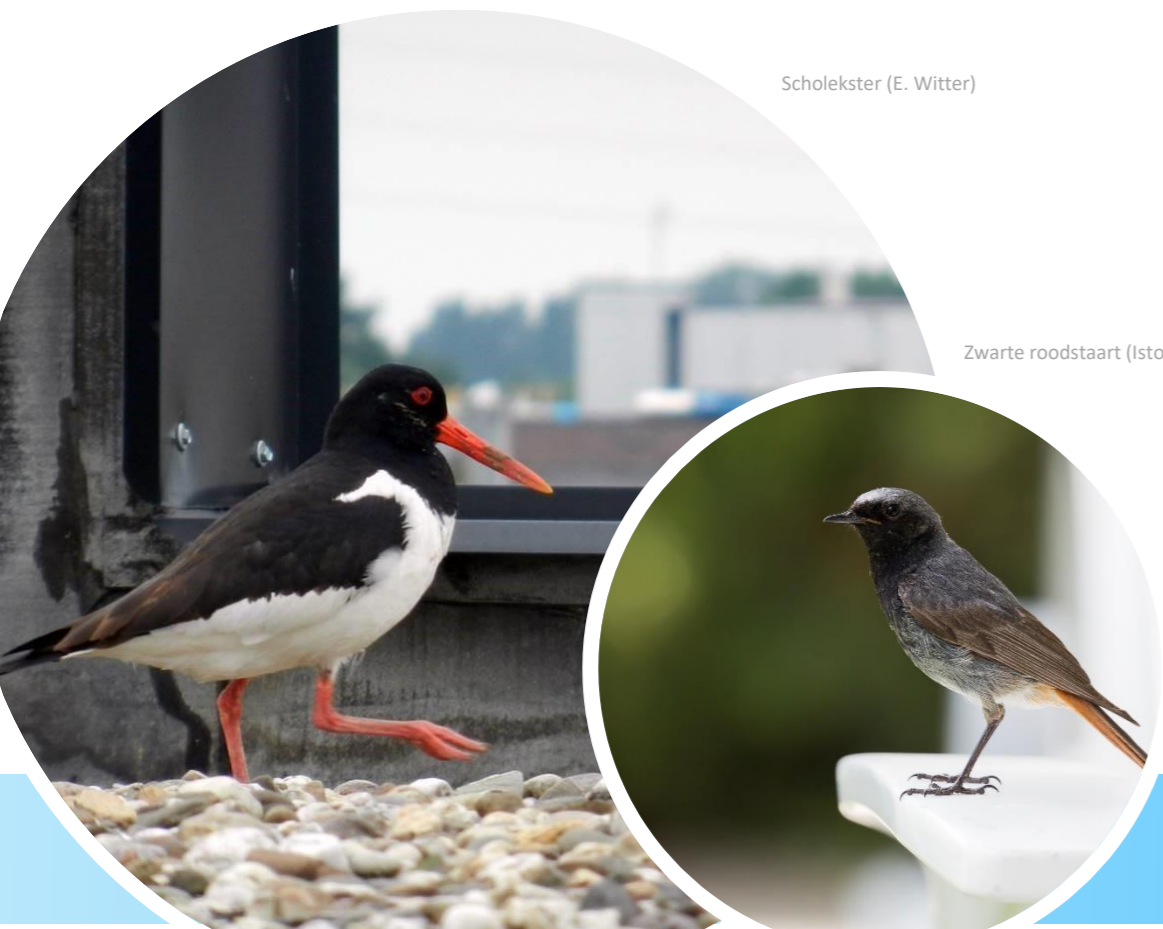
Bedrijventerrein

Broedvogels tussen de bedrijven

Ondanks dat bedrijventerrein Savelveld uit veel bebouwing en bestrating bestaat, biedt het gebied kansen voor een verscheidenheid aan dieren. Dit bedrijventerrein is door meer soorten in gebruik dan de bescheiden 16 die zijn waargenomen en bekend zijn bij de Nationale Databank Flora en Fauna.

De platte daken van de bedrijfspanden bieden broedgelegenheid aan de scholekster. De scholekster is een steltloper die van nature broedt in graslanden en in kustgebieden. Het voordeel van broeden op daken is dat de kuikens niet worden opgegeten door vossen, steenmarters of andere roofzoogdieren. Het nadeel van het broeden op daken is dat het erg warm kan worden en er vaak weinig beschutting is. Dit kan eenvoudig worden opgelost door bijvoorbeeld pallets neer te leggen op de daken. Ook de aanleg van groene daken brengt grote voordelen met zich mee voor vogels die broeden op het dak. Groene daken zorgen voor verkoeling en houden vocht beter vast. Ook komen er veel insecten op af, wat als voedsel kan dienen voor de kuikens. Sinds 1985 nemen de aantallen scholeksters snel af, dus deze soort kan wel wat hulp gebruiken.

Scholekster (E. Witter)

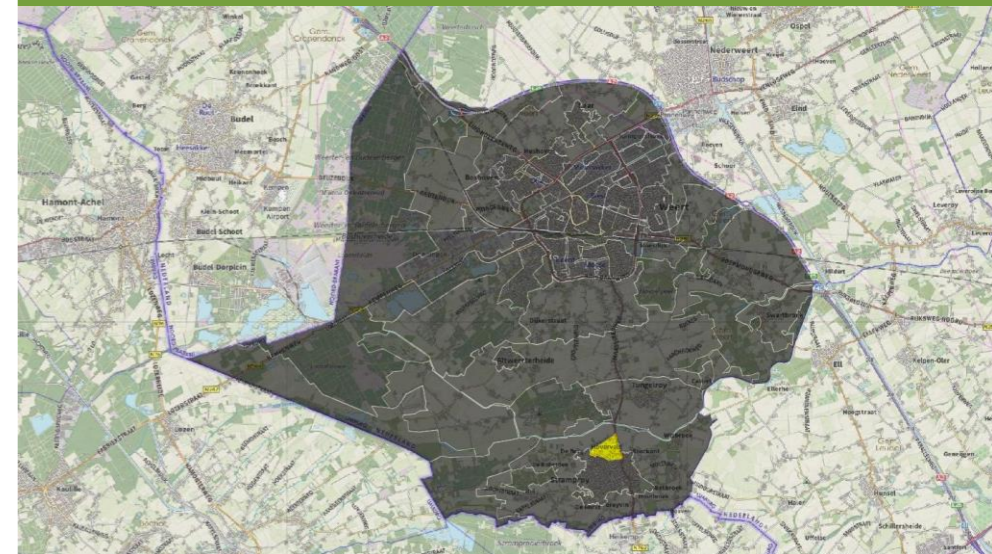
Zwarte roodstaart (Istock)

Niet alleen op de daken van bedrijfspanden kunnen vogels broeden. Een vogelsoort die veel voorkomt op bedrijventerreinen is de zwarte roodstaart. Deze vogel houdt van warme en droge plaatsen en is van nature een rotsbewoner. Holtes in gebouwen vormen voor deze soort een goede vervanging van bergen om in te broeden. Daarnaast houdt de zwarte roodstaart ervan om op hoge plekken te gaan zitten om te zingen, zoals hijskranen of dakranden. Dit soort hoge plekken zijn genoeg te vinden op bedrijventerreinen.

Naast de gebouwen op het bedrijventerrein biedt ook het aanwezige groen broedmogelijkheden voor vogels. Ten opzichte van veel andere bedrijventerreinen is hier rond de bedrijfspanden nog dichte begroeiing aanwezig.

Het struikgewas is geschikt voor soorten als winterkoning, heggenmus en merel om in te broeden. Dit zijn veel voorkomende soorten die je ook in de achtertuin kunt aantreffen. De bomen op het terrein zijn geschikt voor bijvoorbeeld zwarte kraai, ekster en houtduif om hun nest in te maken.

Vogels gebruiken het groen niet alleen om in te broeden. Verschillende soorten, zoals kauw, spreeuw en ekster, gebruiken vaak bomen op bedrijventerreinen om de nacht in door te brengen, omdat het 's nachts rustiger is op bedrijventerreinen dan in stedelijk gebied. Het is daarom belangrijk om lichtverstorend zoveel mogelijk te voorkomen door zo min mogelijk lampen te gebruiken op het bedrijventerrein.

Gebiedskenmerken

Oppervlakte	29,81 ha
Functie	bedrijventerrein
Bodem	zand, zavel en klei

Het Landschap

Bedrijventerrein Savelveld ligt in het noorden van het kerkdorp Stramproy. Ten noorden en oosten van het terrein ligt landbouwgebied en ten westen en zuiden liggen woonwijken. Op het bedrijventerrein zijn meer dan dertig bedrijven gevestigd, die actief zijn op het gebied van zinkbewerking, ambachtelijke nijverheid, bouwnijverheid, handel, glasbewerking en machinebouw. Voorbeelden van bedrijven zijn Weert Groep, Palmen Timmerfabriek, Buys Glas en CPS Engineering. Rond 2010 is het bedrijventerrein opgeknapt. Hierbij is aandacht besteed aan de ontsluiting, bereikbaarheid en sociale veiligheid.

Ondanks dat het gebied de functie heeft om bedrijven te huisvesten, is er ook redelijk wat groen aanwezig in de vorm van bomen, struiken, heggen, gazon en braakliggende delen. Niet elk groen stukje wordt gemaaid of gesnoeid, wat grote voordelen oplevert voor de biodiversiteit.

Ten westen en zuiden van PrismaWorx BV liggen grote stukken braakliggend terrein.

Braakliggend deel op het bedrijventerrein (Google)

Akkerdistel met bruin zandoogje (E. Witter)

Kolibrievlinder (E. Witter)

De waarde van tijdelijke natuur

De braakliggende delen op het bedrijventerrein zijn belangrijk voor veel insecten, doordat er doorgaans niet vaak wordt gemaaid. Als je een stuk grond met rust laat komen er vanzelf allerlei planten op. Eerst zullen pionierssoorten als akkerdistel, akkerkool en andere, vaak woekerende, planten verschijnen. Als je vervolgens maar lang genoeg wacht komen er vanzelf andere plantensoorten, struiken en uiteindelijk bomen.

De aanwezigheid van insecten trekt weer andere dieren aan, zoals vogels en kleine zoogdieren. Deze vogels en kleine zoogdieren trekken op hun beurt roofdieren en roofvogels aan. Zo is op het bedrijventerrein recentelijk een steenuil waargenomen. De steenuil eet kleine zoogdieren, regenwormen en insecten als nachtvinders en meikevers. De braakliggende delen worden daarom waarschijnlijk gebruikt door deze steenuil om zijn voedsel te zoeken.

Een voorbeeld van een insect die gebruikmaakt van braakliggend terrein is de kolibrievlinder. Dit is een vrij algemene nachtvlinder die ook overdag actief is. Zijn naam dankt hij aan zijn lange tong, waarmee hij de nectar uit bloemen kan halen, net als de kolibrie.

Ook de zandroofvlieg is waargenomen op het bedrijventerrein. Dit is een insect die houdt van warme, zanderige terreinen en dus ook kan profiteren van de braakliggende delen.

Omdat braakliggend terrein grote natuurwaarde heeft, is het van belang om deze plekken zo lang mogelijk met rust te laten en tussen de sloop- en nieuwbouw bijvoorbeeld niet te gaan maaien.

16 WAARGENOMEN SOORTEN (zoals bekend in Nationale Databank Flora en Fauna)		
Vogels (9 waargenomen)		Vleermuizen (0 waargenomen)
Boomkruiper	Scholekster	
Buizerd	Steenuil	
Gekraagde roodstaart	Zwarte kraai	
Holenduif	Zwarte roodstaart	
Koolmees		
Reptielen, Amfibieën & Vissen (0 waargenomen)		Zoogdieren (3 waargenomen)
		Bruine rat
		Eekhoorn
Dagvlinders (1 waargenomen)		Libellen (1 waargenomen)
Koninginnenpage		Weidebeekjuffer
Overige Ongewervelden (2 waargenomen)		Overige (0 waargenomen)
Kolibrievlinder		
Zandroofvlieg		

Een ongenode gast

Een soort die het ook goed doet op bedrijventerreinen is de bruine rat. De bruine rat komt eigenlijk overal voor waar mensen leven, vaak in of nabij gebouwen. De bruine rat is een alleseter. Zo eet hij graan, zaden, slakken, larven, kikkers, jonge zoogdieren, vogeleieren en aas. Ook kan hij knagen aan botten en producten zoals zeep en kaarsen. De bruine rat maakt gebruik van holenstelsels, waarin ze hun nesten maken en rustplaatsen hebben. Vaak wordt geprobeerd deze soort te bestrijden, maar meestal gaat dit moeizaam doordat de bruine rat veranderingen in de omgeving meteen doorheeft. Ook al wordt deze soort niet graag gezien, de bruine rat is wel degelijk nuttig doordat hij als voedsel kan dienen voor andere dieren, zoals de steenmarter en de vos.

Ben je benieuwd wat er op dit moment aan soorten wordt gezien ?

Neem eens een kijkje op waarneming.nl . Hier vullen vrijwilligers hun waargenomen soorten in. Steeds meer mensen voeren in wat ze hebben gezien. Op die manier leren we welke soorten voor kunnen komen. Deze kennis vormt een basis voor bescherming van de biodiversiteit. Wil je zelf een bijdrage leveren of soorten leren kennen ? Dan is er een app voor op je telefoon die aan de hand van foto's kan herkennen welke soort je hebt gezien. Kijk op obsidentify.

Wat zijn de knelpunten?

- Bedrijventerrein Savelveld bestaat uit veel verharding in de vorm van bedrijfspanden, wegen en parkeer- en opslagterreinen. Deze verharding kan groener ingericht worden, bijvoorbeeld door half-verharding of stroken groen, groene gevels en groene daken. Dit is niet alleen goed voor de biodiversiteit, maar ook voor waterafvoer en verkoeling.
- Door het aanwezige groen niet te vaak te snoeien en te maaien ontstaan er meer schuilmogelijkheden en voedselbronnen voor dieren. In het gebied liggen op verschillende plekken stukken strakgemaaid gazon.
- Op het bedrijventerrein is weinig water aanwezig. Elk levend wezen heeft water nodig. Daarnaast vormt water leefgebied voor bepaalde insecten, amfibieën en voor vissen.

Wat zijn de kansen?

- Door meer bomen en struiken te planten kunnen de al bestaande groenstroken met elkaar in verbinding worden gebracht. Zo kunnen dieren zich veilig verplaatsen.
- De aanleg van groene daken op de bedrijfspanden zal insecten aantrekken en zorgt voor verkoeling en beschutting voor vogels die op de daken broeden.
- Door het aanpassen van het maaibeleid en gebruik van inheemse planten kan natuurwaarde worden verhoogd. Door het aanbrengen van variatie in de structuur van de begroeiing kunnen verschillende dieren er hun leefgebied vinden.
- Het aantal nestgelegenheden kan toenemen door het ophangen van nestkasten en ook gevels te vergroenen.
- Braakliggend terrein is van grote waarde voor planten en dieren.
- Het aanleggen van een vijver, sloot of wadi zal de biodiversiteit in het gebied een boost geven.

Een beschermingsplan voor gebouwbewonende soorten

De soorten die voor hun nestlocaties helemaal afhankelijk zijn van plekken onder de dakpannen of in spouwmuren verdienen onze aandacht. Ze zijn extra kwetsbaar op het moment dat we huizen renoveren of slopen. Een manier om deze soorten actief te beschermen is een Soortenmanagementplan (SMP). In dit deelgebied de volgende soorten relevant, om middels gebiedsgerichte maatregelen te beschermen:

Soort	Geschikt?	Bijzonderheden
Huismus	Nee	
Gierzwaluw	Nee	
Dwergvleermuis	Nee	
Laatvlieger	Nee	

“Weerter-soort” van dit deelgebied: de gekraagde roodstaart

gekraagde roodstaart

Nestkast roodstaart (Welkoop)

Basisvoorwaarden Weerter-soort

Voedsel: In het najaar staan bessen op het dieet, verder vooral insecten.

Voortplanting: De gekraagde roodstaart keert vaak terug naar zijn vorige nestgelegenheid en houdt van ‘oud’.

Vocht: Op een bedrijfsterrein met ‘hitte-eilandeffect’ kan het snel warm worden.

Verbetermaatregel voor de Weerter-soort

Plaats een variëteit aan inheemse plantensoorten (met bessen) zoals wilde lijsterbes en sleedoorn. Deze trekken insecten aan en vergroten daarmee het voedselaanbod voor de gekraagde roodstaart.

Indien er al een bekende nestlocatie is van de gekraagde roodstaart: behoudt deze! Zorg verder voor geschikte nestgelegenheid door het behouden van bomen, houtwallen en heggen. Plaats eventueel geschikte nestkasten op 2-3 m hoogte tegen de boom.

Zorg voor drinkgelegenheid in de vorm van poelen of schalen. Het dient wel ondiep te zijn vanwege de veiligheid. Aanleg van een natuurvriendelijke oevers is ook een optie bij diepere waterpartijen.

De “Weerter-soort” van het gebied is de gekraagde roodstaart. Deze soort is gekozen als vertegenwoordiger omdat dit deelgebied het optimale leefgebied vormt. Net als alle andere soorten heeft de gekraagde roodstaart behoefte aan voedsel, voorplantingsplekken, veilige plekken om te rusten, vocht en verbindingen tussen de verschillende delen van het leefgebied. Als het goed gaat met de ambassadeur kunnen veel andere soorten meeliften op zijn succes.

GEMEENTE

WEERT Econsultancy

